

पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय या क्षेत्रिय कार्यालयातील १६६ नियमित पदांचा + बाह्ययंत्रणेद्वारे उपलब्ध करून घ्यावयाच्या १०१ मनुष्यबळ सेवांचा + निरसित करण्यास प्रस्तावित केलेली ६ पदांचा (मृत संवर्ग) सुधारीत आकृतीबंध निश्चित करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : आकृबं-२०२२/प्र.क्र.६१/आस्थापना
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : ३० जानेवारी, २०२४.

- संदर्भ :** १) शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्र.संकीर्ण-२००१/प्र.क्र.२९८/सां.का.१, दि.२३.०३.२००६.
२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. पदनि-२०१६/प्र.क्र.८/१६/विसु-१, दि.११.०२.२०१६.
३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पदनि-०६१७६/प्र.क्र.२०/आपुक-१, दि.२९.०६.२०१७.
४) वित्त विभागाचे पत्र क्र.पदनि-२०२३/ प्र.क्र.५१/आपुक, दि.०७.११.२०२३ सोबतचे उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दि.३०.१०.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाच्या संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात आलेल्या आकृतिबंधानुसार पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय या क्षेत्रिय कार्यालयामध्ये एकूण ३०० पदे मंजूर आहेत. संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णय, वित्त विभाग, दि.११.०२.२०१६ अन्वये, प्रशासकीय विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालयातील मंजूर पदांचा आढावा घेऊन सुधारीत आकृतीबंध निश्चित करण्याबाबत निर्देश देण्यात आले आहेत. तसेच संदर्भ क्र.३ येथील शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, दि.२९.०६.२०१७ अन्वये सुधारीत आकृतीबंध निश्चित करण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.३०.१०.२०२३ रोजी झालेल्या उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या बैठकीमध्ये पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय या क्षेत्रिय कार्यालयाचा २७३ पदांचा सुधारीत आकृतिबंधाचा प्रस्ताव विचारार्थ ठेवण्यात आला. सदरहू बैठकीचे इतिवृत्त संदर्भ क्र.४ येथील पत्रान्वये विभागास प्राप्त झाले असून पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय या क्षेत्रिय कार्यालयातील 'नियमित १६६ पदे + १०१ बाह्ययंत्रणेद्वारे पदे + निरसित करण्यास प्रस्तावित केलेली ६ पदे मृत संवर्ग' अशा सुधारीत आकृतीबंधास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय या क्षेत्रिय कार्यालयातील पदांचा सुधारीत आकृतीबंध मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सदर शासन निर्णयान्वये सोबतच्या विवरणपत्र- 'अ', 'ब' 'क' व 'ड' मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय या क्षेत्रिय कार्यालयातील 'नियमित १६६ पदे + १०१ बाह्ययंत्रणेद्वारे पदे + निरसित करण्यास प्रस्तावित केलेली ६ पदे मृत संवर्ग' अशा सुधारीत आकृतीबंधास मान्यता देण्यात येत आहे. 'विवरणपत्र - ब' मध्ये दर्शविण्यात आलेली मृत संवर्गातील कार्यरत कर्मचाऱ्यांची पदे जसजशी रिक्त होतील त्याप्रमाणे सदर पदांच्या सेवा बाह्ययंत्रणेद्वारे घेण्यात याव्यात. 'विवरणपत्र-क' मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे सद्यःस्थितीत रिक्त असलेल्या ४४ पदांच्या सेवा बाह्ययंत्रणेद्वारे घेण्यात याव्यात. तसेच 'विवरणपत्र-ड' येथेही

दर्शविण्यात आलेली पदे मृत संवर्ग म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर पदे जसजशी रिक्त होतील तसतशी सदर पदे आपोआप व्यपगत होतील.

२. सदर शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२२४/का.१२, दि.१६.०३.२०२३ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५७३/आपुक, दि.२३.०१.२०२४ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०१३०१४४६१४७१२३ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत)

सोबत : विवरणपत्र - 'अ', 'ब' 'क' व 'ड'

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव (सेवा) यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
६. अपर मुख्य सचिव (व्यय) यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव (ले.व को.) यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
८. प्रधान सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहायक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव (पर्यटन) यांचे स्वीय सहायक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई..
१०. महालेखापाल-१ व २ (लेखा व अनुज्ञेयता)/लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१२. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१३. उप सचिव (सां.का.३/आस्थापना) यांचे स्वीय सहायक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. अवर सचिव/ कार्यासन अधिकारी (सां.का.३/अर्थसंकल्प/आस्थापना), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. वित्त विभाग, आपुक/व्यय-१५/अर्थसं-११, वित्तीय सुधारणा मंत्रालय, मुंबई.
१६. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये व संचालनालय, मुंबई.
१७. निवडनस्ती.

शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्र.आकृबं-२०२२/प्र.क्र.६१/आस्थापना,
दि.३० जानेवारी, २०२४ सोबतचे विवरणपत्र

‘विवरणपत्र-अ’

अ) नियमित पदे :-

अ.क्र.	सध्याचे पदनाम	गट	मंजूर पदे	वेतनसंरचना	उप समितीच्या मान्यतेनंतर मंजूर पदे व सुधारीत पदनाम	उच्चस्तरीय सचिव समितीची मान्यता
१	२	३	४	५	६	७
१	संचालक	गट - अ	१	S-२५ : ७८८००-२०९२००	१	१
२	उपसंचालक	गट - अ	१	S-२३ : ६७७००-२०८७००	१	१
३	उप अभियंता स्थापत्य	गट - अ	१	S-२० : ५६१००-१७७५००	१ जतन उप अभियंता (स्थापत्य)	१ जतन उप अभियंता (स्थापत्य)
४	सहाय्यक संचालक	गट-ब राजपत्रित	६	S-१५ : ४१८००-१३२३००	६	६
५	प्रशासकीय अधिकारी	गट-ब राजपत्रित	१	S-१५ : ४१८००-१३२३००	१	१
६	अभिरक्षक	गट-ब राजपत्रित	५	S-१५ : ४१८००-१३२३००	८ अभिरक्षक	८ अभिरक्षक
७	उप अभिरक्षक	गट-ब राजपत्रित	१	S-१५ : ४१८००-१३२३००		
८	नोंदणी अधिकारी	गट-ब राजपत्रित	२	S-१५ : ४१८००-१३२३००		
९	सहाय्यक लेखा अधिकारी	गट-ब राजपत्रित	१	S-१५ : ४१८००-१३२३००	१	१
१०	अधीक्षक	गट -क	१	S-१४ : ३८६००-१२२८००	१	१
११	सहाय्यक अभिरक्षक	गट -क	६	S-१४ : ३८६००-१२२८००	६	६
१२	कनिष्ठ अभियंता	गट-क	५	S-१४ : ३८६००-१२२८००	५ जतन कनिष्ठ अभियंता	५ जतन कनिष्ठ अभियंता
१३	सहाय्यक अधीक्षक	गट -क	२	S-१३ : ३५४००-११२४००	२	२
१४	तंत्र सहाय्यक	गट-क	१०	S-१३ : ३५४००-११२४००	११ पुरातत्व	११ पुरातत्व

१५	तंत्र सहायक (गवेषण)	गट-क	१	S-१३ : ३५४००- ११२४००	सहायक	सहायक
१६	जतन सहायक	गट-क	६	S-१३ : ३५४००- ११२४००	जतन सहायक अभियंता ६	जतन सहायक अभियंता ६
१७	सर्वेक्षक-नि- आरेखक	गट-क	१	S-१० : २९२००- ९२३०० S-१३ : ३५४००- ११२४०० (After ४ years of qualifying service)	१	१
१८	छायाचित्रचालक	गट-क	५	S-१० : २९२००- ९२३००	५ छायाचित्रकार	५ छायाचित्रकार
१९	लघुटंकलेखक	गट-क	१	S-८ : २५५००-८११००	१	१
२०	उपआवेक्षक	गट-क	१२	S-८ : २५५००-८११००	११ जतन आवेक्षक १ उद्यान आवेक्षक	११ जतन आवेक्षक १ उद्यान आवेक्षक
२१	संग्रहालय सहायक	गट-क	१	S-६ : १९९००-६३२००	३ संग्रहालय सहायक	३ संग्रहालय सहायक
२२	मार्गदर्शक व्याख्याता	गट-क	१	S-६ : १९९००-६३२००		
२३	सुतार	गट-क	१	S-६ : १९९००-६३२००		
२४	लिपिक- टंकलेखक	गट-क	२५	S-६ : १९९००-६३२००	२५	२५
२५	राखणदार	गट-क	२	S-६ : १९९००-६३२००	२ पर्यवेक्षक	२ पर्यवेक्षक
२६	शिपाई / पहारेकरी	गट-ड	६७	S-१ : १५०००-४७६००	६७ बहुउद्देशिय चतुर्थश्रेणी कर्मचारी (संग्रहालये)	६७ बहुउद्देशिय चतुर्थश्रेणी कर्मचारी (संग्रहालये)
	एकूण		१६६	-	१६६	१६६

ब) मृत संवर्गात कार्यरत कर्मचारी :-

अ.क्र.	सेवा	कार्यरत कर्मचारी
१	वाहन चालक (गट क)	१
२	माळी (गट ड)	७
३	शिपाई / पहारेकरी /पाणीवाला / सफाई कामगार / फर्गस / मोची / सफाईगार -नि-माळी (गट ड)	शिपाई (गट-ड)
		पहारेकरी (गट-ड)
		पाणीवाला (गट-ड)
		सफाई कामगार (गट-ड)
		फर्गस (गट-ड)
		मोची (गट-ड)
४	रोजंदारी पहारेकरी (गट ड)	४
	एकूण	५७

क) सद्यःस्थितीत बाह्ययंत्रणेमार्फत घ्यावयाच्या सेवा :-

अ.क्र.	सेवा	बाह्ययंत्रणेमार्फत घ्यावयाच्या सेवा
१	वाहन चालक (गट क)	३
२	माळी (गट ड)	८
३	चपराशी/पहारेकरी /पाणीवाला / सफाई कामगार / फर्गस / मोची / सफाई कामगार-माळी (गट ड)	शिपाई (गट-ड)
		पहारेकरी (गट-ड)
		सफाईगार-नि-माळी
४	प्रयोगशाळा परिचर	२
५	दप्तरी / नाईक (गट ड)	२
	एकूण	४४

ड) निरसित करण्यास प्रस्तावित केलेली कार्यरत ०६ पदांचा तपशिल :-

अ.क्र.	सेवा	संख्या
१	सहायक (गट-क)	१
२	कलाकार (गट-क)	१
३	प्राणिचर्मपूरक (गट-क)	१
४	वरिष्ठ लेखा लिपिक/वरिष्ठ परिवेक्षी लिपिक (गट-क)	२
५	मुख्य माळी (गट-ड)	१
	एकूण	०६

टीप - १. उपरोक्त 'विवरणपत्र-ब' मध्ये नमूद संवर्ग, मृत संवर्ग म्हणून घोषित करण्यात आले आहेत (Dying Cadre). सदर संवर्गात असलेल्या कर्मचाऱ्यांची पदोन्नती / सेवानिवृत्ती / राजीनामा / मृत्यू इत्यादी अथवा अन्य कारणाने ती पदे जसजशी रिक्त होतील तशी सदर पदे आपोआप रद्द होतील. तदनंतर त्या सेवा आवश्यकतेनुसार बाह्ययंत्रणेद्वारे घेण्यात याव्यात.

२. 'विवरणपत्र-क' मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे सद्यःस्थितीत रिक्त असलेल्या ४४ पदांच्या सेवा बाह्ययंत्रणेद्वारे घेण्यात याव्यात.

३. बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा घेताना, वित्त विभागाच्या दि.२७.०४.२०२२ शासन निर्णयातील सूचनांचे पालन करण्याची क्षेत्रिय कार्यालयाने दक्षता घ्यावी.

४. उपरोक्त 'विवरणपत्र-ड' मध्ये दर्शविलेले कर्मचारी मृत संवर्ग म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर पदे जसजशी रिक्त होतील तसतशी ती आपोआप व्यपगत होतील.

*****